

242. Nick határa
(Vas megye) **Ő, B, Kk, Kú, I**

Az M86 gyorsforgalmi út tervezett nyomvonalán a szombathelyi múzeum munkatársai 2012-ben terepbejárást végeztek a település határában, majd 2014 tavaszán a tervezett műtárgyak, közművezetékek, valamint a vízelvezető árkok területén megelőző régészeti feltárásokra került sor. A fennmaradó területen a lelőhelyek védelmét elfedéssel kívánták biztosítani. A munkálatok az alábbi lelőhelyeket érintették:

Csörgés I. (projekten belül 26. sz., KÖH 80841): A terepbejárást során a község belterületétől Ny-ra egy eddig ismeretlen lelőhelyet találtunk a régi postakocsiút É-i oldalán, egy K–Ny-i irányú kiemelkedésen. Alacsony, ritkás gabonavetésben átlagos intenzitású őskori és késő középkori lelőhelyet találtunk. A lelőhely határainak tisztázását nehezítette, hogy K-i részén sűrű, jól fejlett gabonavetés húzódott, amiben nehéz volt pontos megfigyelést tenni. A lelőhely kiterjedése ebben az irányban kissé bizonytalan maradt.

Megelőző feltárára kijelölt terület humuszulása és a hozzá kapcsolódó szakfelügyelet 2014. április 7-én kezdődött és még aznap be is fejeződött. A földmunkák végig régészeti megfigyelés mellett folytak. A vörösbarna agyag altalaj 25–30 cm mélységben jelentkezett és a terület nagyobb részén kavicsal erősen kevert volt, ami jelentősen nehezítette a felület megtisztítását. A megelőző feltárást a szakfelügyelet során lehumuszolt területen végeztük el 2014. május 14-én. A feltárást során összesen 5 településobjektumot bontottunk ki és dokumentáltunk le. A jelenségek kizárólag az ÉNy-i szelvényben jelentkeztek. A felismerhető rendszert nem alkotó négy cölöplyuk mellett egy gödör került elő. Leletanyagot egyetlen objektum sem tartalmazott.

Csörgés II. (projekten belül 27. sz., KÖH 80843): A terepbejárást során a község belterületétől ÉNy-ra egy új, a nyilvántartásban nem szereplő lelőhelyet találtunk. A lelőhely egy hajdani kavicsbánya közvetlen közelében, a Csörgető-árokotól 70 m-re D-re, egy kerekded kiemelkedésen helyezkedett el. Ottjártunkkor a repcében és a gabonavetésben néhány 15–17. századi kerámia-töredéket találtunk.

A megelőző feltárára kijelölt terület humuszulása és a hozzá kapcsolódó szakfelügyelet 2014. április 7-én kezdődött és másnap fejeződött be. A földmunkák végig régészeti megfigyelés mellett folytak. A sárgásfehér löszös és a vörösbarna agyagos altalaj felváltva jelentkezett 25–30 cm mélységben, utóbbi kavicsal erősen kevert volt, ami jelentősen nehezítette a felület megtisztítását.

A megelőző feltárást a szakfelügyelet során lehumuszolt területen végeztük el 2014. május 14-én. A feltárást során egyetlen gödröt bontottunk ki és dokumentáltunk le, ami a főpálya jobb oldali árkanak a területén helyezkedett el. A feltárt objektum leletanyagot nem tartalmazott.

Munkatársak: Nagy Gergely régész, Isztin Gyula és Lukács Gábor geodéták.

HORNOK PÉTER

Deczki-tag (projekten belül 28. sz., KÖH 80845): A korábbi szakfelügyelet alkalmával előkerült hat régészeti korú objektum bontása történt meg a 2014. április 2-án folytatott régészeti feltárást során. Az elszórtan jelentkező objektumok egy részéből jellegtelen bronzkori kerámia került elő.

Munkatársak: Kőszegi Ádám régésztechnikus és Czöndör János ásatási technikus.

PAP ILDIKÓ KATALIN

243. Nőtincs, Petényi-határon-dűlő 2.
(KÖH 87077)

(Nógrád megye) **Á**

A Barátság-1. DN400 kőolajvezeték kiváltó rekonstrukció munkálatai kapcsán a Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Örökségvédelmi Központ munkatársai végezték a régészeti munkákat.

A lelőhely Nőtincs községtől K–ÉKi irányban, légvonalban kb. 0,5 km távolságra, a Petényi-határon-dűlő határrészben található, a Lókos-patak és a Ny-ról belefolyó névtelen ér által közrefogott domb D-i lejtőjén, egy fenyő–akácerdőben. Nyomvonalba eső hossza kb. 39 m, szélessége kb. 30 m. A lelőhely teljes kiterjedése nem volt vizsgálható. A korábban ismeretlen lelőhelyet a július 27-én elvégzett régészeti megfigyelés során Nicklas Larsson fedezte fel.

A régészeti megfigyelés során végzett bontómunkával 2014. július 30–31-én feltárt objektumok a nyomvonal közepső és K-i részén helyezkedtek el. A jelenségek a mai bolygatatlan erdei felszíntől számítva kb. 50–80 cm mélységben jelentkeztek, 49 m² nagyságú felületen, valószínűleg a lelőhely Ny-i részét tártuk fel. Az előkerült 3 objektum (1 tűzhely, 2 gödör) bontását fák gyökerei nehezítették. A feltárt objektumok valószínűleg egykoriak, az STR 2 számú gödör kerámia-töredékekben gazdag leletanyaga alapján korai Árpád-korra (10–11. század) keltezhetőek.

A lelőhely nyomvonalba eső szakaszán a feltárást követően folytatódott a beruházás. Az egykori település kiterjedésére csak következtetni tudunk, a feltárt területnél minden bizonyos nagyobb kiterjedésű lehetett.

SCHILLING LÁSZLÓ

244. Nyésta, Kötél

(KÖH 88241)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) **U**

A Szélessávú körzethálózat fejlesztés, optikai kábel elhelyezése oszlopsoron és alépitményben (Edelényi, Szikszói Kistérség; optikai kábelépítés; I. ütem) című projekt kapcsán Szendrőlád, Ládbesenyő, Balajt, Damak, Hegymeg, Tomor, Monaj, Nyésta, Abaújszolnok, Lak, Kupa és Szakácsi települések kül- és belterületén haladó nyomvonalra vonatkozóan előzetes régészeti dokumentációt készített a Herman Ottó Múzeum a Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Örökségvédelmi Központ megbízásából. A terepbejárásokat 2014. szeptember 29. és október 1. között végeztük.

Nyésta falutól D-re a Vadász-patakól K-re, közvetlenül az út mellett található a közepes intenzitású, neolitikus korú lelőhely. Területe 300×50 m.

Munkatársak: Tóth Krisztián, Galkó József, Gregóczi Gergő, Juhász Ádám, Nagy S. József, Simon József és Toronya Zsolt.

FEKETE LÁSZLÓ

245. Nyírbogát határa

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) **Sza, A, Á**

A Nyírbogát–Kisléta szennyvízhálózat építése és szennyvíztelep kiépítése beruházás által érintett területeken 2014. március 6-án terepbejárást végeztünk. A beruházás kiterjedt a két település belterületére, valamint a két település közötti és a Nyírbogát, Istvántanya közötti külterületekre. A települések belterületén a beépítettség és a zártkertek miatt nem tudtunk bejárást végezni.